De konst der poëzy in Nederduytsche verssen

Jan Antoon Labare

bron
Jan Antoon Labare, *De konst der poëzy in Nederduytsche verssen*. Jan Baptist Verhulst, Brugge 1721

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/laba002kons01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

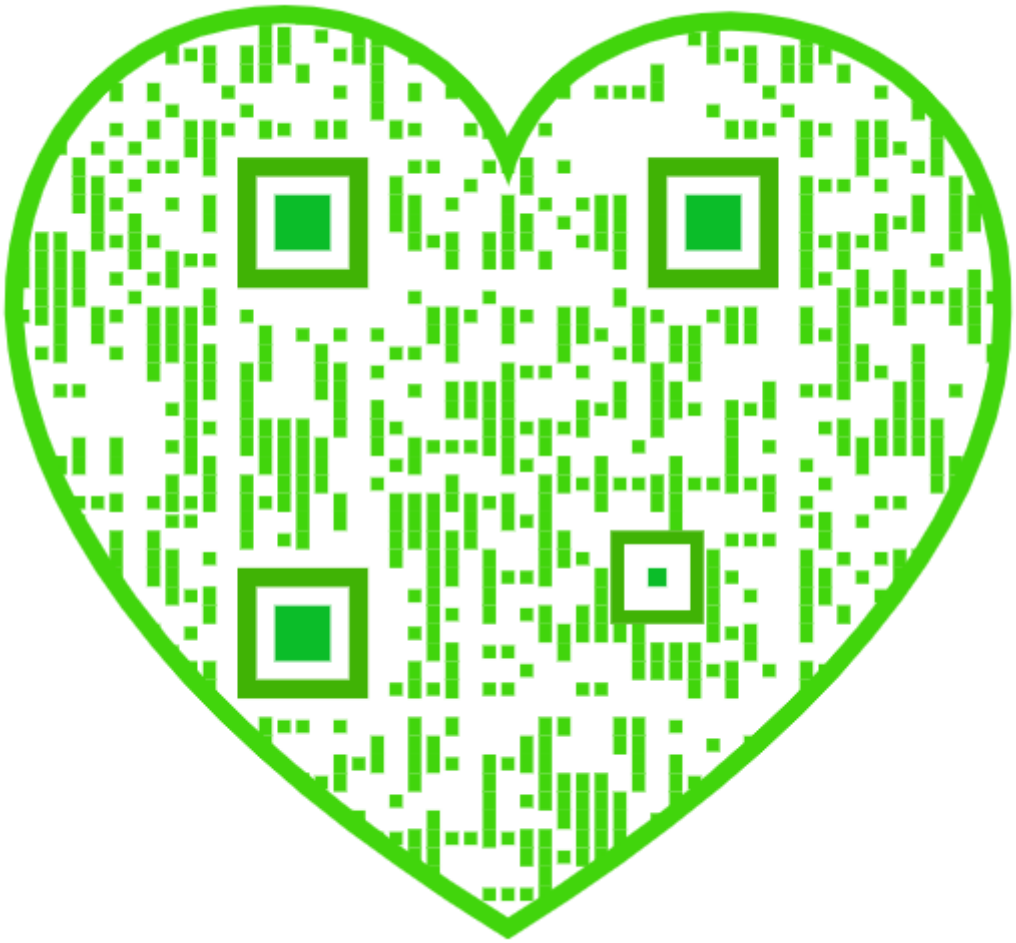

Tot den lezer

De Konst der Poëzy in Nederduyts Gedicht
Verstreckt den Leerling en den Oeffenaer tot licht,
Als oock tot Onderwijs voor hun, die willen weten
Al d'eyghendommen en de plichten der Poëten.

Aen den zeer Edelen, Achtbaeren en Konst-lievenden Heer M'her Jan Charles Peellaert,

Heere van Steenmarre, Westhove, &c. Erfachtigh Ridder van het Heyligh Rijck
Schepen,
En Jeghenwoordigh voor de vierde-mael
Burgh-meester
's landts vanden vryen.

Roem-waerden Heer

Aen-geport door de ghenegentheydt tot de Rijm-en-Reden-Konste, hebbe ick somtijdts de ledighe Uren die de dagelijckxsche Besigheydt mij toe-

liet, wel willen besteden, in het op-stellen van de volghende Verssen, behelsende de Konste der Poëzye; *trachtende naer het voor-beeld van Horatius, en Despreaux, de Konst-minners van mijne Geboorte-Stad-Brugge, en alle Nederlandsche-Tael-genoten daer mede Dienst te doen: Aengesien tot nu toe geen dusdanighe Onder-richtinghe in de Nederduytsche Taele is aen den dag gekomen. Immers gelijck alle Eerstelingen selden in d'uytterste volmaecktheydt te voorschijn komen, soo kan het geschieden dat dweers-dryvende Geesten hier in oock wat sullen te beknabbelen vinden. Tegen de welcke ick mijnen toe-vlucht neme onder de Bescherminge van U.E. als wesende* HOOFT-MAN *van de Oud-vermaerde en VVijd-beroemde vrije Reden-Gilde de VVeerde Drie* Santinnen, *van de welcke ick mij bevinde.*

U. Edelheyts mede Konst-genot

J: LABARE.

De konst der Poëzye

Eerste gesangh.

'T Is te vergeefs dat op Parnass' een onbedachten
Blijft naer de kenniss' der verheven Rijm-konst wachten;
Zoo hy, den in-vloed der verborgene Hemel-jonst
Niet voelt, en niet en is geboren met die Konst;
Hij is en blijft in zijn bepaelt begrijp gevangen,
En Phoebus altijd doof voor alle zijn gesangen.
O gij dan die daer brand om in de doorne-baen
Te loopen, daer niet dan verlichte Geesten gaen,
Wil U niet vruchteloos in 't Rijmen gaen verteiren,
Of sonder daed, de naem van een Poët begeiren,
Maer voor de schande van een ydel vreugt bevreest
Zoo ondersoeckt eerst wel de kracht van uwen Geest.
Natura vrucht-baer in uyt-muntend' Volck te teelen
Weet haere gaeven aen de Geesten uyt te deelen;
Dien weet een op-schrift net te stellen in Gedicht.
Een ander treft in Rijm de kracht der liefde-schicht.

Racan, magh d'Herders in het wout doen samen komen.
Malherbe, van een Held de vroome daden rômen.
Maer die zigh zelven streelt en al te zeer bemint
Is in de kenniss' van zigh zelven dickwils blint.
Zulck eenen die wel eer in d'Herbergh veel verkeerde
Daer hy zijn Rijmen op den muer met koolen smeerde
Singht met een dertel Stem den wonderlijcken tocht
Doen Moises, Is'rel heeft uyt slavernij gebrocht,
En door de Wilderniss' na volgende de schaeren,
Loopt zigh met Pharo noch verdrincken inde baeren.
Of gij verheven Stoffe, of jets vermaecklijcks meld
Ziet dat den goeden zin allom de Rijm verzelt.
Schoon daer af-keerigheydt schijnt tusschen tween geresen,
De Rijm is eene slaeve en moet gehoorsaem wesen:
Wanneer men neerstigh is in't soecken zoo bekent
Den Geest, dat hij zeer licht het vinden word gewent,
En verr' van onder't Jock der reden te beswijcken
Zij dient gewillighlijck, en helpt het werck ver-rijcken.
Maer als men dat versuymt de Rijm loopt voor de wind
Zoo dat den zin die moet gaen soecken tot s'haer vind.
Volght dan de reden in uw Schriften, om met eenen
Den luyster van U Schrift, zelfs van U Schrift t'ontleenen.
Veel loopen g'lijck als dol verkeerde wegen in
En zoecken hun gedacht verr' van den rechten zin,
't Schijnt dat zij zijn verkleent wanneer zij in hun Dichten
Het geen een ander oock kan peysen, niet en swichten.
Mijd zulck een overdaed, en laet den Italjaen
Met dat valsch klater-goud verciert te proncken staen.

't Dient alles op den leest der goeden zin geslegen,
Onaengesien de steyle en slibberige wegen
Die daer toe leyden: het gebeurt al dickwils, dat
De reden maer alleen kan voortgaen langhs een pad.
Een Schrijver somtijts al te vol van inbeeldingen
Tot hij is uyt-geput blijft van zijn voorwerp singen;
Ontmoet hij een gebauw hij stelt den Ghevel voor,
Daer naer zoo wandelt hij de plaetsen door en door
Hij telt de Kamers op zoo boven als beneden,
Hier vind hij iets vergult, geschildert, oft' gesneden,
Daer is een wandel-plaets gevloert met zulcke steen.
Ter vluchte keere ick thien, of twintigh blaên voor een
Met hope van alzoo aen't eynde te geraecken;
Noch moet ick inden hof een deel der Fruyten smaecken.
Van zulcke schrijvers vlucht d'onvruchtbren overvloed;
Al wat te veele word geseyt is nimmer goedt.
Wie zigh niet teug'len kan zal noyt wel konnen schrijven.
De vreese voor een quaet, doet somtijdts wel bedrijven
Een zaeck, die in zigh zelfs noch arger quaet besluyt,
Men mijd een kleene feyl, en daer volght grooter uyt.
Dat Vers was flauw, 't is door't verand'ren hart geworden,
Ick mijde langh te zijn, 'k verliese zin en orden.
Die Muse is niet te veel getoyt, maer s'is te naeckt,
Die mijd de leeghte, en vlieght dat s'uyt gesichte raeckt.
Wilt gy de liefde van een yder tot U trecken,
Laet de veranderingh in't schrijven sulckx verwecken.
Een al te platten stijl gestaegh op eenen trant
Word om dat hy verdriet, gesmeten aen een kant.

Gheluckigh die in Rijm weet zoet'lijck als met trappen
Van't bitter tot het zoet, van druck tot vreugt te stappen,
Zyn boeck van Lesers op het alderhooghst gesocht
Is staegh omringht van volck en word zeer wel verkocht.
Wat dat gij schrijft wilt noyt den leegen wegh betreden,
Schoon dat den slechsten stijl oock heeft zijn frayegheden.
Een onbeschaemden (spijt den goeden zin) verleyd
En hy bedrieght het volck door zijne nieuwigheyt.
't Schijnt dat Parnassus maer den aessem kan vergiften;
Men ziet schier anders niet dan vuyle en laster-schriften,
Apollo dus erkleedt verweckt doorgaens een schroom:
Want als de Poëzy blijft loopen sonder toom
Haer smettelijck fenijn beschaedight alle staeten,
Noch Borger, Geestelijck, noch Prins word vry gelaeten.
Geen Guygelaer hoe slecht hoe godd'loos uyt-gestort
Die niet gelesen en oock niet verkocht en word.
Maer na t'ontdecken vande buytenspoorigheden
Versmaed men alles g'lijck verbastert vande reden.
Dat nimmer in U schrift dien handel wort gesien,
Besmet uw' wercken noyt met deugenieterien
Laet ons die malligheyt voor Jan-pottagie laeten.
Wil oock niet als brebeuf in zijn pharsale praeten
Die op een waterkant, van stervende en van doôn
Wel hondert klagende geberghten stelt ten toon.
Wilt gij in U gedicht iets merckelijck verheffen?
Tracht plaets en woorden daer toe dienende te treffen.
Ziet dat gy noyt de pael der Konst te buyten gaet,
Zijt deftigh op-gepronckt met eygen Konst-cieraet.

Schenckt aen den Leser niet dan 't geen hem kan behaegen.
Wilt voor den goeden klanck in d'oore sorge draegen.
Dat in uw' Verssen staegh den zin de woorden snijd.
En teeckent oock de ruste, en stil-stant op zijn tijdt.
Een klinckend' letter, of wel een der vijf vocaelen
De welcke op't eynde van het woord de stem doet daelen,
Wanneer zij in haer wegh een diergelijcke ontmoet
En magh niet stooten, of het Vers en is niet goedt.
De schoonste Verssen vol van d'edelste gedachten
Als d'oore word gequest zijn weerdigh te verachten.
Doen eerst in Vranckerijck de Konst wiert voor-geset
De Zinn'lijckheyt alleen versterckte tot een wet,
De Rym op't eynde van de woorden wiert gepresen
En scheen het eenighste cieraet der konst te wesen.
Het was Villon, die eerst dees mis-slagh heeft gezien
En tot d'ontwarringh van de konst quam hulpe bien.
Korts achter hem, begonst men Refereynen t'hooren,
Niet maeteloos gelijck gebeurde van te vooren,
Maer wel geschickt door een langhduerigh overlegh
En zoo wierd tot de konst gebaent een nieuwen wegh.
Ronsard, die ondernam zijn Musa te bedwingen
Om op een and'ren trant, een nieuwen thoon te zingen,
En scheen een ruymen tijdt Apollo zelfs te zijn,
Maer mengelende 't Fransch met Grieckx en met Latyn
Zagh met verloop van tijd zijn vremde on-eygen woorden
Verachten, die te voor zoo krachtighlijck bekoorden.
Desportes, en Bertaut, dit merckende en beschroomt
Voor zulck een stronckel-steen, die bleven ingetoomt.

Malherbe quam daer na de Franschen onder-richten
En deed d'oprechte maet gevoelen in zijn dichten,
In't woorden schicken heeft hy hun naer wensch verlicht,
En bracht zijn Musa tot de regels van haer plicht.
Tot hier toe magh Boileau op dese schrijvers rommen.
Maer g'lijck het Nederduyts heeft ander eygendommen
En aengezien ick in mijn moederlijcke tael
Voor Nederduytschen schrijf, het waer te byster kael
Niet eenen Land-genot tot voorbeeld aen-te-wijsen.
Dit geeft my ruyme stoffe om Vondels stijl te prijsen,
Die zoet'lijck, onverwaent zigh zelfs ten Hemel heft,
En in den zuyv'ren thoon de Franschen overtreft:
Noyt is gezien geweest in een van Vondels wercken
Den slechten rijm-klanck die wy inde Franschen mercken,

* *C'est en vain qu'au Parnasse un temeraire Auteur*
Pense de l'art de Vers atteindre la hauteur.
L'un n'est point trop fardé, mais sa Muse est trop nue
L'autre á peur de ramper, il se perd dans la nue.

* *Ou de trente feüillets reduits peut-estre á neuf,*
Parer demi rongez les rebords du Pont-neuf.
Combien pour quelques Mois, ont vû fleurir leur Livre,
Dont les Vers en paquet se vendent á la Livre?

En menighte ander al van diergelijcke slagh
Brenght den berispende Boileau selfs aen den dagh;
Een openbaer gebreck der fransche tael in't dichten.
Het geen den Vlamingh heel gemackelijck kan swichten
Zijn taele is rijck genoegh. Schoon dat Michiel de Swaen
Zoo als de Franschen, doet gelijcke woorden slaen.

* *Art Poetique.*
* *Satire IX.*

Volght dan den zuyv'ren wegh door Vondel aen-gewesen.
Dat men den zin van't Vers verstaet met 't Vers te lesen.
Bemind de klaerigheyt in alles wat gy doet,
En volght geen Schrijver na die altijdt zoecken moet.
Men vind oock Rijmers waer van veeltijdts de gedachten
Door nevel-dampen gansch belemmert, schier versmachten,
Den redelijcken dagh kan nauwelijcks daer door.
Dus om te schrijven, zoo leert peysen van te voor.
Want, naer dat het begrijp in ons is, klaer of duyster
Zoo heeft oock d'uytdruckinghe of meer, of minder luyster.
Het geen men wel bevat wort mack'lijck uyt-geleyt,
De woorden volgen licht daer't mede dient gezeyt.
Maer boven al weerdeert de Taele in uwe schriften.
Zijt noyt uytspoorigh, maer beteugelt uwe driften;
Bekoorelijcken sangh is te vergeefs, indien
Gebreck'lijckheyt in't Vers of spreucken word gezien;
Ick neme geensins aen, in tegendeel 'k verzaecke
Al d'opgeblasentheyt van een Barbaersche spraecke;
En met een woord, een die zyn tael niet kan, gewis
Hoe treff'lijck dat hy schrijft een slechten Schrijver is.
Wat dat u praemen magh en overhaeft u nimmer.
Werckt maer op u gemack, de Konste wort noyt slimmer
Ge-oeffent dan ter vlucht, een al te rassen loop
Toont dat het oordeel en verstand light over hoop.
Ick zien veel liever in een Parck daer Bloemen groeyen
Een water-loop al zacht langhs eenen zantvloer vloyen,
Als wel een hollen stroom die over boord en dijck
Haer pael te buyten gaet en maeckt het Land tot slijck.

Gaet traegh maer neerstigh voort, en zonder te verflauwen
Wilt uwe Schriften wel en menighmael herkhauwen,
Schaeft en herschaeft u werck, zijt op U selven straf
Voeght daer somtijdts wat by, en neemt'er dickwils af.
Men kan een werck dat krielt van feylen, wel verfraeyen
Met daer van tijdt tot tijdt wat geestighs in te zaeyen.
'T is noodigh dat elck ding op eygen plaetse staet,
Dat het begin en eynde oock op het midden slaet:
Zoodanigh dat de Konst kan tot haer oogh-wit raecken
Dat is, maer een geheel van al die deelen maecken.
Vreest gij't berispen van u werck in't openbaer
Zijt aen U eygen zelfs een scherpen hekelaer.
Gemerckt d'onwetentheyt zigh lichtelijck verwondert
Zoo maeckt U Vrienden die gelijck als uyt-gesondert
Bequaemheyt hebben om uw' feylen te doen zien,
Neemt d'onder-richting waer, 't is noodigh, 't magh geschien
En laet vermetelheyt u nimmermeer verleyden,
Maer ziet een waeren vriend van Vleyers t'onderscheyden.
Een Vleyer zoeckt doorgaens alleenigh zijn vermaeck,
Een slechte reden schijnt bij hem een wonder zaeck;
Geen woorden quetsen hem 't zijn al bekoorlijckheden;
Hy springht van vreught en schijnt beroert in al zijn leden
Ja, weent van teerderheyt al of U Schrift hem trof;
En dus ontfanght gij maer bedriegelijcken lof.
Maer een oprechten Vriend die gaet heel ander wegen,
Uw' mis-slagh blijft by hem geen oogenblick verswegen;
Met 't geen gij hebt verzuymt, hij, U geduerigh quelt,
En laet U niet gerust voor dat het is herstelt.

Dat Vers springht heên en weêr gelijck een Sperrewerre
Hier stut den zin, en het vervolgh is ghinder-verre.
Die t'zamenstellinge is met duysterheyt beswaert.
Dat heeft een dobbel zin en dient wat meer verklaert.
Een waeren Vriend die zal op zulcker wijze spreken.
Maer dickwils zietmen dat een Schrijver vol gebreken,
Zigh zelfs laet voorstaen dat hij 'tal verdeed'gen moet,
En daerom half gestoort gaet voort op desen voet,
Wilt gij die Verssen om de slappigheyt versteken?
Mijn Heer, vergeeft het my, 't zijn wel twee schoone reken.
Gij seght my dat dit woord heeft al te weynigh kracht.
Daer is in gansch het Werck geen kloecker by-gebracht.
Dat en behaeght U niet, en 't word van elck gepresen.
En vaerende aldus voort de quael blijft ongenesen.
Ja, merckt hij dat een woord U ergens heeft gequetst
Het schijnt een treff'lijckheyt by hem, waer op hy swetst.
Niet tegenstaende 't schijnt hy mind het tegen-seggen,
En zal gewillighlijck zijn Schrift U vooren leggen,
Maer al zijn insicht is, terwijl hij streelt en vleyt,
Dat eens zijn werck voor U mocht worden opgeseyt.
Maer nauw'lijckx is hy wel gemoed van U gescheyden
Of loopt hun soecken die hem dwaselijck mis-leyden,
Waer mede hij is gedient. Dus zietmen dat een Geck
Noch grooter Gecken vind die voeden zijn gebreck.

Tweede gesangh.

Ghelijck een Herderinne om d'hooghste Feest te vieren
Haer niet belemmert met Robijnen, noch Saffieren,
Of Diamanten rijck van glansch in goud gestelt,
Maer pluckt haer Pronck-cieraet in't naest-gelegen Veld.
Zoo moet een Rijm-gedicht verciert en pracht'loos wesen,
Uytschijnende, aengenaem, en vloeyende in het lesen,
Zulck een oprechten loop heeft niet dat tegenstrijdt;
Dus d'opgeblasentheyt dient in het Vers gemijd.
De zoetigheyt van't Vers moet streelen en bekooren
En nimmermeer 't gehoor met hooge woorden stooren.
Men ziet een Rijmer wel verwerpen Harp en Fluyt
Om dat hij niet meer kan vervolgen 't zoet geluyt;
En dus in prachtigheyt verwarrelt, als een dwasen
Steeckt de Trompette in plaets van op de Fluyt te blasen.
Maer Pan, uyt vreese van zulcks t'hooren vlucht in't riet,
De Nijmphen duycken zigh van schrick oock in de vlied.
Een ander word met recht om zijne Tael verworpen,
Wiens Herders spreken als de Boeren op de Dorpen,
Hun Verssen grof en plat van cierlijckheyt ontbloot
Die kruypen treurig langs den grondt, gelijck half doodt.
Men zoude meynen dat Ronsard is weêr gekomen
En dat hij andermael had in zijn Dicht hernomen
Te spreken op zijn Boers een Taele plomp en slecht,
Die zonder letten op het geene dat hij seght
Verandert door de stemme en door den klanck in d'oore
Leander in Klays-klomp, en Phijlis in een sloore.

't Is waer, 't valt moeyelijck die twee uytspoorighéen
Te mijden, om van passe in't middel-pad te tréen.
Dogh daer toe dient voor al een onvermoyden yver
In het door-bladeren van een volmaeckten Schrijver
Als den uytstekenden van Vondel, of Virgijl:
Men raeckt door't lesen niet alleenigh tot den stijl,
Hun Verssen toonen oock hoe datmen sonder faelen
In 't rijmen kan den thoon verheffen en doen daelen,
Hoemen van Flora, en van Boomgaert-vruchten zinght,
En hoemen d'Herders tot den strijd der Fluyte bringht,
Op welcker wijse men de kracht der Liefde roeme,
Hoe dat Narcissus word verandert in een bloeme,
De Nymphe Daphne in een boom, en met een woord
Hoe somtijdts Bossch en Veld een Man van staet bekoort.
Dusdanigh is de kracht van hun geleerde schriften.
Dog met wat hoogher thoon, gemaetight inde driften
Zoo weet een Treur-gesangh, gekleedt in rauw-gewaet,
Te zuchten, zelfs wanneer 't met Volck ter Tafel gaet.
't Verbeeld gelievers in vermaeck en treurigheden,
Het vleyt, en dreyght, en stoort, en stelt een Lief te vreden:
Maer om dat wel te doen, Poët te zijn is niet,
Ten zij dat Cupido daer by het hert gebied.
Die met gedwongen Sangh my willen onderhauwen
En welckers vier men ziet van tijd tot tijd verflauwen
Die acht ick weynigh: want sy spreken van de min
Als Ziecke Lieden, met een half verstorven zin.
Noch in hun herts-tocht is niets aengenaems te vinden.
Zij doen niet anders als zigh zelfs met ketens binden,

d'On-vrijheyt loven, of zijn om hun smert verblijdt,
En maecken dat den zin dus met de reden strijdt.
Op zoo belachelijck een thoon heeft noyt voor henen
Tybule, voor zijn Lief in minne-klacht verschenen,
Maer met den zoeten klanck van Naso gansch verlicht
Leerde al bekoorende de Dichters hunne plicht.
In Treur-gesangen moet het Hert alleen maer spreken.
Een treff'lijck Eer-gesangh magh door de wolcken breken
En zigh hooghdravende verheffen voor den throon
Van Jupiter, om te gaen hand'len met de Ghoôn.
Het magh een dappre-vuyst de Veld-staf laeten swieren.
Een over-winner 't hooft met Lauwer-kransen cieren,
Achillis, gansch bebloed verbeelden, met zijn swaerd
Op 's Vijants Beckeneel gebroken en geschaerd.
Of laeten Prins Eugeen, de Turcksche macht vernielen,
En zegenpralende op vier-hondert-duysent Zielen
Belgrado winnen voor den duytsschen Adelaer,
En t'samen 't Christendom verlossen uyt gevaer.
Gelijck een Honigh-bie zeer vierigh in haer wercken
Den Honigh haelt, op't Veld, in thuyn, en Bloeme-percken,
Dus oock het Eer-gedicht uyt alles voedsel haelt:
Daer word een Gast-mael rijck en prachtigh af-gemaelt,
't Is ginder bezigh met een Bruylof-feest t'ontleden
En af te schilderen met al haer vroylijckheden,
Het roemt een Minnaer die zoo geestigh als beleeft
Op't onverwachts aen zijn beminde een zoentje geeft.
Al schijnt die stijl wat stout, 't geval moet zulcks verschoonen
Want 't is een uytwerck om de kracht der Konst te toonen.

Wegh zulcke Schrijvers die geduerighlijck bevreest
In hunne driftigheyt zijn al te koel van gheest,
Die al de dapper en kloeckmoedigheyt der Helden
En hunne Uytmuntentheyt met magher Toonen melden,
Die niet een oogenblick en durven hun gesicht
Af-keeren van het geen dat eenen Held ver-richt,
Zoodaenigh dat een Stad zigh niet magh overgeven
Ten zy 't belegeren nau-keurigh is beschreven.
Apollo, schijnt voor hun zeer weyger van zijn vier.
Men zeght, als dat dien God voor henen zelfs den swier
Heeft uyt-gevonden om een Klinck-dicht op-te-setten,
En't selve oock heeft bepaelt met zulcke strenge wetten:
Dat van acht Reken, vier, en vier gelijck van maet
Den Rijm-klanck twee-der-ley, achtmael in d'ooren slaet.
Met noch ses Reken raeckt een Klinck-dicht in zijn g'heelen
Dog dese moet den zin, in tweemael drie verdeelen:
Maer boven al, zoo bant Apoll' uyt 't Klinck-gedicht
De slappe Verssen die men elders niet en swicht;
Gebiedende daer by wel neerstigh toe te letten
Om't eens gestelde woord geen tweede keer te setten.
Een Klinck-dicht zonder feyl, al is het nochtans kort
Meer dan een langh Gedicht met recht gepresen word;
Dogh hoe veel Rijmers oyt naer die volmaecktheyt stonden
Men heeft tot heden, noch dien Phoenix niet gevonden:
Want nauw'lijckx vindmen in Gombaut, en in Maynard
Twee, of drie in een duyst die niet geheel verward
En schaers aen-neem'lijck zijn, doorgaens is zoo ick meene
Of wel de zin te kort, of wel de plaets te kleene.

Een op-schrift is in zijn twee Reken menighmael
Met een goed woord alleen, verciert, en voorders kael.
Als onse Rymers, eerst na d'Jtaljaensche wijse
Vertoonden 't Point-gedicht, 't was g'lijck een nieuwe spijse
Voor d'onverzaedb'ren drift en smaecke van't gemeen,
Dat als betovert liep naer al die nieuwighêen;
En 't geen de Schrijvers tot meer stoutigheyt verweckte
Was dat hun groot getal schier gansch Parnafs' bedeckte.
Het wentelde zigh zelfs in alle slagh van Dicht.
't Fransch Madrigal besweeck schier onder dat ghewicht.
Het Treur-tonneel dat nam daer in zijn wel-behaegen,
En't scheen der Helden-plicht daer vooren zorgh te dragen.
Ja, d'Herders waeren aen hun schoone, min getrauw
Als aen het Point-gedicht. Het treur-gesang vol rauw
Scheen langs geen andr'en weg de vroeylijckheyt t'ontvluchten.
En zonder Point-gedicht geen Minnaer durfde zuchten.
Zoo was dat valsch cieraet door g'heel de Konst verspreyd,
En met een woord, 't was al vol dobbel-zinnigheyt.
De reden eyndelingh eens open doende haer oogen
Die woud dat overlast in't zedigh niet gedoogen,
Verklarende die stijl van schrijven voor altoos
On-eygen, en in al haer schriften eereloos.
Door zonderlinge jonst word eenigsins geleden
In't op-schrift, het gebruyck der dobbel-zinnigheden,
Behoudens, dat al't geen den loosen klanck verbeeld
Niet op de woorden, maer op de gedachten speelt.
'k En segge niet, dat een in't rijmen wel door-trocken
Niet somtijdts met een woord mag in't voorbij-gaen jocken

En door verborgen zin mis-leyden zonder quaet,
Maer vlucht voorsichtighlijck daer in den overdaed.
Het is belachelijck te willen Steeck-gedichten
Op enckel woorden-klanck, of beuselingen stichten.
  Geen slach van Dicht of 't bralt door eygen schoonigheyt.
't Rondeel dat wort zeer wel eenvoudighlijck gezeyt.
't Verliefde Minne-dicht door zachte en ed'le schreden
Schept adem uyt het zoet en Liefdens teerderheden.
  De waerheyt driftig om haer selven te doen zien,
Niet langer willende voor listige ondeught vlien,
Heeft zigh gewapent met de Verssen der Satieren,
Om't Volck te dwingen tot haer waerdigheyt te vieren:
Lucilles bracht die eerst te Rome voor den dagh,
Waer in elck een zijn feyl, als in een Spiegel zagh:
Zoo wiert het deughdelijck verdruckt gemoed gewroken
Op d'ondeught, die zigh langh had achter 't Gelt gedoken:
  Strackx voeghde Horatius zijn geestigheyt daer bij,
Geen Geck wie't wesen mocht was voor die Toet-steen vrij,
Het was een ongeluck voor al de geen wiens naemen
Gevoegelijck en wel in't Vers te passe quaemen.
  Geen Schrift zoo bondig als van Persius, hy sluyt
Meer zinnen in zijn werck als dat hij woorden uytt'.
  Maer Juvenal die baert niet dan af-keerigheden
Door alles haetelijck, of walgelijck t'ontleden:
Zijn wercken vol van vier, en niet te min vol gall'
Die zijn wel deftig, maer oock bijtende over-al.
Men heeft'er weynige gevonden die hem volgen.
  Regnier, een Fransman, heeft die stijl g'lijck ingeswolgen

Naer hem volght Rabelais, die met een Franschen swier
Gelijck als onversaegt uyt-braeckte vlam en vier.
Verscheyden Schrijvers inde Nederduydsche Taele
Zijn oock besmet geweest met dierghelijcke quaele,
Tenhagel, Breederoode en ander, is't niet heel
En al hun wercken door, ten minsten in een deel.
Het waer te wenschen dat hun al te stoute woorden
En Dertelheden noyt geen zuyver Oor verstoorden.
Die Schriften, schadelijck aen Zeden, Kerck, en Staet
Zijn als het schuym der Konst van yder een versmaed.
En worden nauw'lijckx van Vrij-geesten aen-genomen.
    Noch vint-men Rijmers die op zulcke Schriften rômen
Gelijck een Salomon van Rustingh heeft gedaen,
Die ongetwijffelt zigh heeft laeten vooren-staen
Genoegh te wesen met te konnen Verssen maken
Om als een niemants Vriend zijn swarte gall' te braken
Met schijn van aerdigheyt; wiens Knippel-rijm, in een
Gedrongen, hard en swaer, vloeyt als een Molen-steen.
    't Latijn stelt d'eerbaerheyt der woorden licht ter zijden.
Maer 't Frans, noch Nederduyts en willen zulcks niet lijden.
De minste onzuyvre Zin belemmert het gemoed
Ten zy de Reynigheyt der woorden zulcks vergoed.
    Die tot berispen van een ander is genegen
Moet wel aendachtighlijck sijn woorden over-wegen:
Want in Satieren word oprechten Geest versocht,
En dat vrijmoedigheyt aen schaemte zij verknocht.
Maer hoe veel zijnder die het weten zoo te leyden
Dat 't aengenaeme noyt en wijckt van't onbescheyden;

In zulcke Schriften schijnt de vrijheyt uyt-gestort;
Dogh schoon dat vrolijck Kint in vreugt geboren wort,
Wil U wel wachten voor die zorgelijcke suycken,
Van Godt, of't Goddelijck baldadigh te gebruycken,
Het eynde van dat Spel, door godd'loosheyt verweckt,
Den On-goddist tot rauwe en treurigheyt verstreckt.
Niet tegenstaende dat der Zang-goddinnen jonste
Ten hooghsten noodigh is tot d'Oeffening der Konste,
En al-hoe-wel dat zelfs vereyscht word in een Lied
En Konst, en goeden Zin, wij laeten daerom niet
Te zien dat het geval, of wel den wijn, oock rijmen
Gansch ruygh en ongeschaeft zoo weet aen een te lijmen,
Dat zulcks gelijck een Lied, al heeft het maer den schijn
Op zeker maet en thoon oock kan gesongen zijn.
En zulck een Rijmer is noch somtijdts zoo vermeten
Dat hij zigh zelven in't getal zet der Poëten;
Zoo hem d'Hooveerdigheyt niet sott'lijck voorder quelt
Waer door hy gansch verwaent zigh boven ander stelt;
En vind hij ergens een die hem den moet doet swellen
Of raed zijn vaddigh Rijm voor elck ten toon te stellen,
Hij aengedreven door dat schamper waen-geluck,
Zal't zelve niet alleen bevelen aen den druck,
Maer in't begin, voor die bij-een-geraepte stucken
Een af-beeldinge van zigh zelven laeten drucken,
't Zal noch een wonder zijn is't dat hij zigh maer laet
Ten thoone stellen met een treffelijcke plaet,
Is't dat hij daer bij niet zijn Kruyne doet vercieren
Gelijck Apollo met een krans van Lauwerieren.

Derde gesangh.

Men vind geen Wan-gedrocht noch geen zoo grausaem Dier
Of't edel Konst-pinceel door meesterlijck bestier,
Natuer na-botsende kan't zelve zoo vertoogen
Dat oock het schrickelijck word aengenaem aen d'oogen.
  Op zulcker wijse is dat het Treur-spel oock bekoort:
Want brengende op't Tonneel de grausaemheden voort
Het weet door konste die zoodanigh voor te hauwen
Dat wij, schoon d'Ooge traent, zulcks met vermaeck aenschouw{e}.
  Gij dan, die voor't Tonneel gansch ingenomen zijt,
En in de cierlijckheyt van Stijl geen meester lijd,
Tracht gij uw' Wercken op't Tonneel te laeten komen,
En wilt gij datse zijn met blijdschap aengenomen,
Ziet dat gij sulck een thoon in't redeneren slaet
Die als doordringende tot aen het Herte gaet:
Dat is een middel om zoodanigh te behaegen
Dat men van tijd tot tijd zal naer die stucken vraegen.
't Is te vergeefs dat gij vertoont een wijs Tonneel
Zoo d'Herts-tocht niet beweeght, of baert een zoet gestreel,
Kan eene raserny geen zachte vreese aen-jaegen,
Of 't Herte inwendigh doen uyt medelijden klaegen.
Uw' koele redens, in de plaetse van vermaeck,
Die zullen oorsaeck zijn van slaperigen vaeck
In den aenschouwer, die vermoyt, niet zonder reden
Zijn ongenoegen in't berispen zal ontleden.
Wilt gij de toe-juygingh van't Volck, daer word gevraegt
Dat gij bewegende te samen oock behaeght.

Laet d'eerste Verssen van het geen gij gaet verhand'len
De wegen baenen om het voor-werp op te wand'len,
Ick lachen met zulck een die niet ten eersten van
Het geen hij zeggen wil, mij onder-richten kan;
En die te langhsaem in verwarringen t'ontknoopen
Het gene my verdriet wilt voor vermaeck verkoopen.
'k Soud liever hebben dat hij zeyde ick ben Achill,
Of Agamemnon, of een ander, dien hij wil,
Als dat door menichte verwarde wonderheden
Ontbloot van geestigheyt, mijn oore wort bestreden,
Het voorwerp dat en is noyt haest genoegh verklaert.
De plaetse van't Tonneel die dient geopenbaert
En aengewesen om d'Aenschouwers te verlichten,
Oock om de stellinge van Jsack Vos te swichten,
Die't vierde deel van den beklaeghbren-dwangh, verbeeld
Al of tot Oxford, en tot Londen wiert gespeelt:
Want als den Koningh van't Tonneel gaet binnen Londen
Zoo haest hy Fabio naer Oxford heeft gesonden
Om aen den Grave zijn bevel te doen verstaen,
Komt Graef Octavio zelfs op't Tonneel gegaen
Met Vrauw Rosaura, die uyt Londen was geweken
En zigh voor 's Koninghs haet en gramschap moest versteken;
En Graef Octavio komt eerst in't vijfde deel
Op Koninghlijck bevel ten Hove en op't Tonneel.
Wanneer een voorwerp meer dan op een plaets wilt speelen
En geen versieringh lijd, men moet het soo verdeelen
Dat de veranderingh van Stad, of plaetse, niet
Dan tusschen 't een of wel het ander deel geschied,

Zoo word door't sluyten der Gordijne tijd gevonden.
Men kan naer't openen oock d'aenkomst doen verkonden
Of door Mercurius, of door de vlugge faem,
Zoo knooptmen 't voorigh deel en 't volgende te saem.
Een voorwerp reets gekent, verbind aen plaets en tijden.
Laet d'onderrichtingh van Boileau daer tegen-strijden,
En laet hem zeggen dat-men maer alleenigh magh
Vertoonen op't Tonneel het geen op eenen dagh
Of inden ommeloop van vier-en-twintig uren
Geschied is, ofte wel gevoeglijck kan gebeuren;
't Is niet meer eygen, of men op een dag verbeeld
Of op acht dagen, 'tgeen noch schaers drye uren speeld,
Ten waer men zeyde dat het Schouw-burg doet vergeten
Of men een ure, of nacht en dag daer heeft gezeten;
't Wort veeltijdts oock verwart, of strijdig voortgebracht:
Ziet hoe Cornellie (by de Franschen soo geacht)
Om die Tonneel-wet op te volgen was gedwongen
(Selfs in zijn Meester-stuck) te zien den Cid, of Jongen
Rodrigo, slechts verzeld met een geringe macht,
Twee Moorsche Koningen verwinnen in den nacht:
Dat zonder kenniss' van den Koningh van Castillien
Den welcken doen ter tijd was in de Stadt Sivillien
Voor welckers meuren die verwinninge is geschiet.
Dogh buyten die, men noch meer strijdigheden ziet
In dat voortreff'lijck stuck: Chimene in druck en rauwe
Vergeet haer Eere en Plicht, verbind zig tot de trauwe
Zelfs met den Moordenaer (wie heeft zulcx oyt gehoort)
Die op den zelven dag haer Vader heeft vermoordt;

Dat kon den Hooft-poët der Franschen, niet ontvlieden
Om gansch het voorwerp op een dagh te doen geschieden.
Niet dat 't onmog'lijck is, in tegendeel 't valt licht,
En 't kan zeer wel geschien wanneer men iets verdicht.
Maer om een Lant-genot op het Tonneel te bringen
Of't gene ruchtbaer is door overleveringen
Gelijck by voorbeeld in dat nederduytsche stuck
Gezeyt Idonia, met Lederijck de Buck,
Het welcke in Vranckrijcks Hoff een aenvang heeft genomen
En eerst in Vlaenderen ten eynden is gekomen,
Dan stelt-men vrij van kant die kort bepaelden tijdt:
Behoudens dat men in de ruymte niet te wijdt
Van het beginsel wijckt, en datmen tracht te mijden
De tusschen-stellingen die't goet gevolgh af snijden;
Ten voeght niet wel, te zien in't eerste deel een Kind
Dat zigh in 't leste deel volwassen Man bevind.
   Al moet het sluyten van een Houw'lijck maenden deuren
Door eenigh voorval, 't is daerom niet quaet te keuren.
En schoon d'uytwerkingh van een Leger in het Veldt
Met al d'omstandighêen ten toone wort gestelt
Als't maer een tocht behelst, mag vrijelijck geschieden
   Maer zijt voorsichtigh in die stellingen te vlieden
Waer in te vinden is een ongeloof'bren schijn,
De waerheyt somtijdts, kan wel niet waerschijn'lijck zijn.
En bij gevolge lijd zij last van tegenspraecke,
Gelijck in Arans wraecke, en Titus weder-wraecke
Dat deftig Treur-spel, vol van stoffe in overmaet,
Waer in waerschijn'lijckheyt doorgaens op krucken gaet

Mijn Geest vind geen vermaeck in zulcke wonderheden
Die onbetaem'lijck zijn, of strijdigh met de reden.
Daer zijn voorstellingen de welcke geensins voor
't Gesichte dienen, maer alleen'lijck voor't gehoor,
En schoon dat d'ooge best de zaecke zoud doorgronden
Laet 'tgeen niet dient gezien, door een verhael verkonden.
Dat de beroerte, de verwarringe, of den noodt
Met yder uytgangh, of van tijd tot tijd vergroot,
En eynd'ling als ter vlucht gestut wort al het woelen:
Want nimmer kan den geest een beter indruck voelen
Dan als men 't Masker, daer't geheym is me bedeckt,
Gansch onvoorziens en on-verwacht van't wezen treckt.
Het Schauw-spel in't begin was g'lijck meer ander dingen
Een onvolmaeckt bedrijf, bestaende alleen in't zingen
Van Bachus Lof-gesang, op dat den oeugst der wijn,
G'lijck tuyght Horatius, mocht overvloedigh zijn.
Den geest wiert door den wijn tot zingen aengedreven
En voor den besten sangh een Bock tot prijs gegeven.
Dus is't Tonneel-spel by de Griecken eerst begonst,
En met verloop van tijdt verbetert door de Konst.
Men zegt dat Thispis, eerst gelijck een Jan-pottagie
In slechte kleeren, met een kleene Speel-stellagie
Die op een Mest-kar stond, van plaets tot plaetse gingh,
En aen het Land-volck heeft vertoont zijn brabbelingh.
Echijles, die gaf eerst de Naemen der Persoonen,
Dogh liet het aengezicht gemaskert in't vertoonen,
Hij stelde een vast Tonneel, hoewel op d'open straet,
En gaf de kleeren van de Speelders wat cieraet.

Naer hem quam Sophocles en gaf den vollen luyster
Aen't Griecksche Treur-tonneel, die niet alleen het duyster
Der Verssen heeft verlicht, maer alles bij-gebracht
Het gene strecken kond tot cierlijckheyt en pracht;
Hij deed op't Griecks-tonneel die Majesteyt verschijnen
Daer noyt toe-raecken kond de flauwheyt der Latijnen.
In Duydts-land, Vranckerijck, en Neerland zoomen leest
Is't Schauwburgh langen tijd gansch ongekent geweest.
De Franschen zeggen dat voor heên een kleene bende
Van Pilgerems zigh naer de Stad Parijs toe wende
De welcke aldaer voor't Volck eenvoudigh heeft gespeelt,
En met godtvruchtigheyt iet geestelijckx verbeeld,
Maer als men merckte dat in't gene zij verbeelden,
Schoon door onwetentheyt, oock sottigheden speelden
Zij wierden wegh gejaeght. In hunne plaetze zagh
Men Hector, en Achill' herschijnen aen den dagh,
Alleen met dit verschil, dat s'ongemaskert waeren.
En dat de Griecksche tromp verkeerde in Spel van snaeren.
De Liefde Vruchtbaer in de teerderheyt der Minn'
Die nam ten eersten door haer kracht het Schou-burgh in.
't Is waer, 't verbeelden van de Liefde streckt tot baken
Om aldersekerst aen het Herte te geraecken,
Men staet zulckx toe, verbeeld vrij een verliefden Held,
Maer maeckt hem niet gelijck aen d'Herders op het Veld.
Laet een Achillis niet als Coridon beminnen.
Laet hem niet spreken zoo men spreeckt met Herderinnen,
Dat zijne Liefde noyt kleenhertigh of ontvreught
Een swack of laff'heyt schijnt, in plaetse van een Deught.

Wil aen een Held uyt een Roman U niet verkijcken.
Laet in't grood-dadigh Hert oock somtijdts kranckheyt blijcken
Ten voeght niet qualijck dat Achillis traenen stort
Om dat hij schandigh in zijn Eer beledight word:
Wanneer ick in Achill' dat kleen gebreck bespeure,
Den geest erkent met vreught de krachten der Nature;
Ziet dat gij, hem al-om op zulcker wijs beschrijft.
Dat Agamemnon in zijn ramp hooghmoedigh blijft.
Dat oock AEneas tracht zijn Goden te vernoegen.
En met een woord, ziet elck zijn Ken-merck toe te voegen
Let wel op yder Eeuwe, op yders Land en Aert,
Want elcke Lant-streeck oock verscheyden zeden baert.
Wacht u wel zeght Boileau, van d'oud-heyd der Romeynen
Door swier, of geestigheyt der Franschen te verkleynen:
Verbeeld een Brutus in het Vrauw geselschap niet.
En dat men Cato noyt gelijck een Proncker ziet.
Sulcks wort wel eenighsins in een Roman geleden,
Om dus te beter de versieringh te bekleden:
Want in die Beuselingh en voeght geen straffigheyt.
Maer het Tonneel ver-eyscht nauw-keurigh onderscheyt,
't Wel-voegende dat moet voor al zijn waer-genomen.
Doet gij een ongekent Persoon te voorschijn komen
Dat hij in alles met zigh zelfs komt over een,
Dat-men hem ziet in't eynd', gelijck hij eerst verscheen.
Door eygen Liefde ziet-men dickwils de Persoonen
Naer de gestelteniss' van den Poët vertoonen,
In een Poët Gascon, is't al Gascons, tot blijck
Calprenede en Juba, die spreken beyd gelijck.

Maer de Nature die ons wijs'lijck weet te leyden
Leert ons de driften oock door d'uytspraeck onderscheyden.
De trotse gramschap die vraeght woorden vol van moed.
Dogh de vernederingh een zachter uyt-spraeck doet.
Laet noyt door woorden-pracht, 't mistroostigh herte swellen:
Doet de vernederingh, straf-schuldige verzellen:
't Mistaet aen Aran, daer hy word ter straf gedoemt,
Dat hy hooghmoedigh op zijn schellem-stucken roemt.
Al zulcke ontijdige op-gepronckte prachtigheden
Zijn't werck van die met klanck van woorden zijn te vreden;
Maer wilt gy traenen uyt mijn oogen trecken, gaet
Mij zelve vooren met een weenende gelaet:
Want groote woorden die en komen uyt geen herte
Geraeckt van droefheyt, of beducht voor leet en smerte.
Het schauburgh, vruchtbaer in scherp-stekend' Hekelaers
Is tegenwoordigh, meer als eertijdts, vol gevaers,
Zeer zelden ziet-men een Poët zoo wel bevallen
Dat daer geen monden zijn om tegen hem te smallen,
Besonder als zijn werck word op't Tonneel gebrocht,
Alwaer het kakel-recht word aen de deur verkocht.
Om te behaegen, hij moet hondert dingen treffen,
Nu sigh vernederen, dan wederom verheffen;
Hij moet in edele gedachten, niet in schijn,
Maer deftigh, aengenaem, en grondigh vruchtbaer zijn;
Hij moet met trecken van ver-rassinge in't ontleden
Van d'eene wonderheyt, tot d'ander overtreden.
Dat alles wat hij zeght, kan licht'lijck zijn erknauwt,
Waer door men van zijn werck een langh gedencken houd.

Zoo werckt, zoo gaet, en is het Treur-spel uyt te drucken.
Maer als de Poëzy, verhandelt Helden stucken
En dat een langh verhael, haer swier en ruymte geeft,
Dan zietmen dat zij in, en door verdichten leeft.
Al wat betoov'ren kan, word ons dan voor-gelesen,
't Neemt al een Lichaem aen, een ziele, een geest, en wesen,
Dan wort aen elcke Deught iets godd'lijckx toe-geleyt,
Minerve is wetenschap, en Venus schoonigheyt.
't Zijn dan geen dampen meer die Donder-slagen baeren:
't Is Jupiter die wil het Aerderijck vervaeren.
Een Echo is alsdan geen weêr-klanck in de lucht:
Maer is een Nijmph, die om Narcissus klaeght en zucht.
Dan is een Zee-tempeest, dat vloten kan verdelgen,
Den Godt Neptunus die vergramt wil Schepen swelgen.
Soo is't dat een Poët het wit der Konste treft,
En alles grooter maeckt, of cierelijck verheft.
Dat men AEneas met sijn Vlote ziet gedreven
Op d'Affricaensche strand, selfs met gevaer van't leven,
Dat is geen wonder, want zulcks dagelijckx geschied,
Het is een treck van het geval en anders niet.
Maer dat een Juno, gansch af-keerigh en verbolgen
Het overschot van de Troyaenen blijft vervolgen:
Dat Eölus, selfs tot haer hulp, AEneas plaeght
En door geweld van Wind, hem van Itaeljen jaeght:
Dat men Neptunus ziet vergramt het hooft op-steken,
Die strackx de lucht, en zee, stilt met een woord te spreken,
Verlost de Schepen uyt den zorgelijcken staet,
Dat maeckt aendachtigh, dat ver-ruckt, en dat verzaed.

En zonder diergelijck cieraet aen't Vers te geven,
De Poëzy, die is gelijck als zonder leven;
Of kruypt heel treurigh voort, en den Poët, is maer
Een flauwen Schrijver, en een bloode Redenaer.
Boileau die in de Konst met niemant heeft medôgen,
Zeght, dat die Schrijvers wel gemist zijn, en bedrogen,
De welcke dat cieraet al-om gekeurt voor goed,
Verwerpen, en in plaets, met onbekreunt gemoed,
Godt zelfs doen pleyten, of sijn Heyl'gen, en Propheten
Als Goden uyt gebroed in d'herssens der Poëten.
Of stellen elcke stap den Leser tot in d'Hell'
En off'ren anders niet dan Duyvels in het Spel.
O! het Geloofs geheym der Christ'nen, wel te schrômen,
Word met blij-makende cieraet niet aen-genomen.
Het Evangely stelt ons voor Boetveerdigheyt
Of wel, verdiende straf: dus wie zoodanigh pleyt
Door on-oplettinge, of wel door sijn onvermogen,
Geeft aen dees waerheyt zelfs den swier en schijn van logen.
't Is waer dat Tasso dien befaemden Jtaljaen
Voor henen langs dien weg is op Parnass gegaen,
Maer als wy met Boileau, sijn Schriften wel bemercken
Italiën waer noyt verheerlijckt door sijn wercken
Indien hij anders niet gedaen hadde, als door kracht
Van Eng'len, en Gebed, te teug'len Satans macht;
Of zoo geen ander, sijn swaermoedige Gedichten
En hadden willen met hun geestigheyt verlichten.
Het is waerschijnelijck dat Vondel in sijn tijd
Zulcks niet en heeft gemerckt, hij had' hem wel gemijd

Van door het bruyne-schof der wolcken op te klav'ren
Om Hemel-stoffe op het Tonneel te laeten dav'ren:
Hij hadde om-sichtiger geweest, en boven al
In't overtreff'lijck stuck (gheseyt) den Engel-val.
Dien over-vlieger, in de Konst soo rijck en schrander,
Is buyten dat, tot nu, niet na-gevolght van ander.
Niet dat ick eenighsins aen Christ'nen toe wil staen
In't schrijven sottelijck als Heyd'nen voort te gaen.
Maer in on-heylige en vermaeckelijcke dingen,
Verdichte beelden niet te durven vooren-bringen,
Niet willen Pallas zien met helm en beuckelaer;
Ontnemen Pan sijn Fluyt; de parcken hunne schaer;
Beletten Charon dat hij niet zoo wel de Boeren
Als de Monarchen met sijn Boot sal over-voeren;
Dat is zigh zottelijck ontrusten, dat's geseyt
Behaegh'lijck willen zijn ontbloot van frayegheyt.
Zij zullen noch wel haest de Schilders oock verbieden
Den tijd te laeten met een uur-glas henen vlieden,
Of dat-men door't Canon den Krijgh te kennen geeft,
En dat Vrauw Themis een balance en blint-doeck heeft.
Door zulck een yver-zucht gaen sy als Af-godisten
In't redeneren de welvoegentheyt betwisten.
Dat zij zigh streelen met hun doolend' mis-verstand,
Stelt gij de vruchteloose en yd'le vrees van kant,
Laet ons door droomen of belachelijcke zaecken
Noyt van den waeren Godt, een Godt van Leugens maecken.
Men moet vermijden dat d'oprechtigheyt, en schijn,
Door on-oplettentheyt niet t'saem gemengelt zijn.

't Verdichten stelt ons veel vermaecklijckheden vooren.
't Schijnt of die Naemen tot de Verssen zijn geboren
Als Agamemnon en sijn Ephesinia,
Achillis, Hector, en Priam, en Ecuba,
Orestes, Phaëton, AEneas, en Climene,
Ulissis, Menelaes, en Paris, en Helene.
Dogh een onwetende Poët, zal Gildebrant
Verkiesen tot sijn Held, of wel een and'ren Quant
Wiens Naem alleen, geheel het werck stelt buyten orden,
En doet de Verssen hard, of wel belach'lijck worden.
Wilt gij voor langen tijd behaegen, en noyt niet
Verveelen, kiest een Held daer elck met lust nae ziet,
Wiens deught en dapperheyt ons kan aen hem verbinden,
Tot in wiens feylen, is grootdadigheyt te vinden,
Welcks ongemeen bedrijf is waerdigh aen-gehoort.
't Geen niet uytmuntende is noyt krachtelijck bekoort.
Kiest noyt geen voorwerp met te veel belemmeringen,
Al t'overvloedigh in gevallen bij te bringen
Maeckt in de plaets van rijck, de wercken dickwils kael;
De gramschap van Achill', schoon in een ander tael,
Vervult door konst-beleyd alleen een Iliade.
Daer om gaet Schrijvers vol van goed beleyd te raede.
Zijt levendigh en vast wanneer gij iet vertelt.
Dat uw' Beschrijvingen zijn rijck'lijck op-gestelt.
Daer moet welsprekentheyt de kracht van't Vers ontleden.
Vertoont oock nimmer al te leege omstandigheden.
Volght zulck een Geck* niet, die beschrijvende de Zee
't Wijl Moyses met het Volck gaet droogh-voets tusschen twee

* *St. Amand. Moïse Sauvez.*

Vast-staende Bergen van het water als twee Dijcken,
De Visschen gansch verbaest doet door de Vensters kijcken.
Of schildert een kleen Kindt dat gaet, en komt, en springht
En aen sijn Moeder heel verheught een Quackel bringht.
Dat 's al te slecht beworp om d'oogen te bekooren.
Geeft aen uw' wercken oock een ruymte naer behooren.
    Horatius, die wel en wijselijck vermaent
Raed alle Schrijvers, dat sy nimmermeer verwaent
Hun werck beginnen met een stem' gelijck als donder,
Wat zalmen andersins verwachten dan een wonder
En ongemeen gevolgh, naer zulck een groot gedruys?
't Geberghte in aerrebeyd baert eyndelinge een muys.
O! zulck een Schrijver, gaet die Schreeuwers verr' te boven,
Die zonder in't begin zoo veele te beloven
Weet met een edel stemme en aengenaemen thoon
Te zingen van een Held, die tot een oorlooghs-loon,
Naer dat hij inden strijd zigh dapper heeft gequeten,
Is zegenpraelende op sijn Vijandts Troon gezeten:
Wiens Musa, niet ter vlucht stelt alles in het vyer
En zonder dat hij maeckt een al te groot getier
Weet nochtans in't vervolgh een reeck van wonderheden
Tot elckx genoegen, met welsprekentheyt t'ontleden.
    Men kan wel deftigh en oock geestigh zijn te saem.
'k Veracht een treff'lijckheyt ontbloot van't aengenaem.
'k Sien liever Arioste in sijn verzierde kluchten,
Als een swaermoedigen af-keerigh van genuchten
Die zigh laet vooren staen met recht te zijn beschaemt
Zoo de bevalligheyt hem eens tot lachen praemt.

't Schijnt dat Homerus door Natuer om te believen
Geleert is, Venus van haer Gordel-riem t'ontrieven.
Zijn Boeck word als een schat van wonderheyt aenschouwt
't Geen hij heeft aen-gevat veranderde al in goudt.
't Kreegh in sijn handen al nieuwe aengenaemigheden.
Hij is vermaeckelijck, en 't leyden van sijn reden
Word door een vierigheyt geluckigh aen-geport,
Geen lange reden maeckt dat hij verwijdert wort.
Ja, zonder sijn beleyd met school-gebruyck te paeren
Zijn voorneem weet zigh zelfs te voegen en verklaeren:
't Volght al gemackelijck op een geswinde voet,
Elck Vers, en yder woord loopt daer het wesen moet.
Die kan die volght hem na, hij zal het niet beklaegen:
Sij hebben winst gedaen die weten te behaegen.
Een Rijm-dicht welcks gevolgh is wel aen een geknocht
Wordt door geen zinn'lijckheyt ter vluchte voort-gebrocht;
't Eyscht neerstigheyt en tijd om aen den dag te bringen
En zulcks is nimmermeer het werck van Leerelingen.
Dogh somtijdts onder ons een Rijmer zonder Konst,
Gevoelt wel bij geval een strael van Phoebus jonst,
Dus sijn verwarden geest ontsteken en aen't branden
Neemt d'Helden-lof-bazuyn verwaendelijck in handen,
Maer hebbende niet veel gelesen, lijd hij schier
Alle oogenblick gebreck aen voedsel voor sijn vyer.
Noyt en herneemt hij als met feylen of met stooten,
Al schoon men het getal der feylen ziet vergrooten
En dat een ygelijck daerom sijn werck misprijst,
Hij in het tegendeel met duym en vingers wijst

De maete en voeten in zijn Verssen, tot een teecken
Dat aen de vloybaerheyt niet 't minst komt t'ontbreecken.
Al de Gedichten van Homerus, en Virgijl
Zijn niet te rekenen bij sijn verheven stijl.
Is't dat de Menschen van sijn tijd daer tegen woelen,
Hij blijft nochtans in dat gedacht, en van gevoelen
Dat in toekomende sijn Schrift zal zijn ge-eert,
Als't goet verstand eens uyt sijn bann' te rugge keert.
Dus word het werck van't licht versteken, en ter zijden
Geleyt, om met het stof, en wormen te gaen strijden.
Laet hun met rust hun Schrift verdedigen, en wij
Ons werck vervoorderen zoo veel het moogh'lijck zij.
Uyt het geval, en uyt het Treur-spel is voor henen
Het Blij-spel oock gevolght: een Spotter tot Athenen
Heeft onder 't Masker van vermaeckelijcken Schijn
Gebrauwen en verspreyt sijn lasterend' fenijn.
't Scheen dat het vrij-stond d'Eere, en naem en faem te stelen,
't Was al ten buyt aen die een blijde roll' moest spelen.
Men zagh dat een Poët zigh rijcke maeckte, alleen
Ten koste van de deught, en weldoen van't gemeen.
't Verstand noch wetenschap kon Socrates bevrijden
Om niet door hem 't geschreeuw van't volck te moeten lijden.
Dogh die vrij-moedigheyt wiert eyndelingh gestut,
En d'Eere van het Volck bij d'Overheyt beschut
Door het verbieden van geen Naemen meer te nômen.
Met zoo d'uytspoorige Poëten in te toomen
Zoo kreegh het Blij-spel haest een ander aen-gezicht.
Het leerde lachen en daer wiert geen quaet ver-richt,

De geestigheyt nam toe, d'eenvoudigheyt wiert schrander,
Aen elck bevallende in de Verssen van Menander.
Elck spiegelde zigh in dat nieuw geslepen glas
Een yder zagh zigh zelfs en twijffelde of hij't was.
Niet vreemt, een Gierigaert lacht met de malle keuren
De welcke levende in zijn handel zijn te speuren.
En duysent-mael een Geck 't vermaecklijck voorwerp is
Zelfs zonder dat hij kent zijn eygen beelteniss'.
Wie d'Eer betracht en wil in't blij-spel zijn gepresen
Dat hij Nature laet alleen zijn voorbeeld wezen.
Die wel den Mensch doorziet en door een seldsaem vond
Van zoo veel herten de verborgentheyt doorgrond,
Die wel weet wat dat is een wreckaert, een verquister,
Een Eerlijck man, een Geck, een Vrauw-geluck betwister
Hij maghse op een Tonneel met reden voor de Lien
Doen leven, spreken, en hun handel laeten zien.
Dogh alles dient vertoont met levende koleuren.
Terwijl wij dagelijckx veel grillen sien gebeuren
En dat Nature niet in elck gelijck en werckt,
Zoo word wel licht'lijck door't bewegen iet gemerckt
Van die hun zelven tot uytspoorigheyt gewennen;
Maer yders geest en heeft geen ooge om zulcks te kennen.
Den tijd als meester der veranderingen leert
Dat met verloop van tijd den aert der menschen keert:
Want yder ouderdom heeft sijn vermaeck'lijckheden,
Zijn wetenschappen, en besonderheyt van zeden.
Een Jongh'lingh volght sijn drift door eygen zin'lijckheyt,
En word seer lichtelijck tot qualijck-doen verleyd,

Is in't begeiren licht, en traegh in't quaet te vluchten.
In redens ongegrond, en sot in sijn genuchten.
Den mannelijcken tijd stort rijper wijsheyt in,
Men maetight zigh, men tracht naer grootsheyt en gewin,
Men siet selfs verre in het toe-komende, en wij leeren
Ons wapenen om't leet van het geval te keeren.
Den ouderdom vol zorge en lastigheyt vergaert
Gedeurigh schatten, die zij voor een ander spaert,
Gaet traegh en slibb'righ voort, beklagende de zeden
Der tegenwoordigheyt, en roemt op het voorleden,
En onbequaem tot 't geen geschied door jonge Lien
Misprijst in hun, al wat de jaeren hem verbien.
Laet nimmermeer 't geval verdeelen uwe rollen,
Noyt magh een Jongelingh een Grijssaerts plaetse vollen.
Doorsoeckt naukeurighlijck de Steden en het Hof,
Want beyde baeren zij een overvloed van stoff.
't Is daer door dat Moliere in achtinge is gekomen
En moogh'lijcks in sijn Konst op d'eerste prijs magh rômen.
Zijn Schriften vol van geest, gepaert met wijs-beleyt
Sijn leersaem, eerelijck, en vol vermaeck'lijckheyt.
Noyt toond hij zigh tot vuyle of zotten klap genegen,
Af-keerigh van het Lijf uyt-spoorigh te bewegen.
Het Blij-spel vyand van het zuchten en getraen,
Neemt in zijn Verssen noyt geen treurigheden aen.
Het Ampt is daerom niet op Marcten of op Straeten
Met slechte woorden voor Jan-hagel te gaen praeten.
De Speelders moeten met een swier van Edelheyt
In't jocken voortgaen, en met merck'lijck onderscheyt

Al de bewegingen van't voorwerp zien te treffen;
Oock naer den eysch de stem doen daelen en verheffen.
Dat 't geen verhandelt word in alle omstandigheyt
Geen ander wegen gaet dan daer't de reden leyd.
Dat noyt geen uytgangh op zigh zelven word gevonden
Maer altijdts 't een Tonneel aen't ander is gebonden.
Draeght in't vermaeckelijck wel zorge datter niet
Ten koste of nadeel van den goeden zin geschiet,
Terentius kan U daer in genoegh verstercken,
Is't dat gij in sijn Schrift den handel wilt bemercken
Van eenen Vader met sijn dwaes-verliefden Soon,
Hoe dat den Soon zigh draeght, op wat voor wijse en thoon
Den Vader hem berispt, hoe dat den Soon die Lesse
Verwaereloost en loopt weêr naer sijn Minnaresse
Zoo haest hij uyt 't gesicht van sijnen Vader is;
Dus overweeght hun staet en hun gestelteniss'
't En is geen af-beeldinge, alleen, het gaet al nader
Het is een Minnaer, 't is een Soon, en waeren Vader.
    Ick achte op het Tonneel een wel geschickt Poët
Die zonder schand-vleck of ondeugentheden weet
Alleen door reden aen d'Aenschauwers te behaegen.
Maer die niet als met grof en dobbel-zinn'ge slaegen
Of vuyle woorden mij vermaecken wil, die magh
Met Harlequin, of Volck van diergelijcke slagh,
Ter Straete, op een Schavot, zijn eygen lof uyt-blasen,
Of bij d'onwetende gaen kakelen en rasen.

Vierde gesangh.

Men zeght, dat in Florence eens een Genees-heer was
Een Klapper, die meer volck deed sterven dan genas.
Men hoorde een langen tijd 't gemeente van hem klagen,
Daer quam de Weese den gedooden Vader vragen.
Hier was een om sijn Broêrs vergiftinge als verwoed.
Die stierf vol artsenij, die uyt-geput van Bloed.
Verkoutheyt keerde bij sijne aenkomst door sijn praten
In zijd-pijn, waer toe dat vereyscht word Ader-laten.
Hij zigh dan siende van een yghelijck veracht
Verliet de Stadt, en vond te lande een wien hij placht
Te dienen, en die noch tot sijn geluck in't leven
Den eenigen van al sijn Vrienden was gebleven,
Die bracht hem in sijn Huys een prachtigh schoon Gebauw,
Het was een rijcken Heer die leefde sonder Vrauw,
En die wat zott'lijck was in Bauw en Teecken-konste;
Strackx den Genees-heer die wel klappen kond, begonste
Te spreken vanden Bauw al of hij inder daed
Een Metser was, dit wierd gepresen, dat versmaed,
Hier was de Deure of wel den Ingang van een Kamer
Te duyster, en hij toonde een plaetse die bequamer
En klaerder wesen zoud: die steygher naer sijn zin
Moest anders zijn gekeert. Den Heere nam daer in
Behaegen, gingh daer op sijn Metselaer te raede.
Den Metser prees 't gedacht, hoewel tot eygen schaede:
Want den Genees-heer smeet Gallenis Konst van kant,
Nam zelfs den Regel en het Mets-truweel in d'hant

Op zulcker wijse is hij veranderende in orden
Van slechten Medicus, goet Metselaer geworden.
  Zijn voorbeeld leert met kracht en maeckt het oordeel rijp;
Word eenen Metselaer is zulcks van u begrijp:
't Is beter werckman in noodtsaeckelijcke wercken
Te zijn, als een Poët die niet is aen te mercken.
Men kan met eeren in alle ander wetentheên
Een treffelijcke plaets van't tweede lit bekleen:
Maer het gaet anders in de Poëzy, te weten
Men vind alleenelijck en slechte en goe Poëten.
Daer is geen middelmaet in Verssen, al wat niet
Bekoorelijck verheught in't lesen, dat verdriet.
Een Geck kan somtijdts noch doen lachen, maer een Schrijver
Te slap en flauw die stut den Leser in sijn yver.
Hij is het voorwerp van misnoegen en de schult
Dat hem den winckelier blijft sien met ongedult.
De reyse in't Maene-land hoe zott'lijck, hoe vermeten
Die lees ick liever als lafhertige Poëten
  En streelt U zelven noyt wanneer gij word gevleyt:
De Vleyers zijn doorgaens genegen en bereyd
Om lof te zingen van al wat hun komt te vooren.
't Gebeurt wel dat een Schrift bevalt in het aen-hooren,
Maer als het door den druck geraeckt in yders hand
't Nau-keurigh toesicht ziet dan somtijdts 't mis-verstand,
Wat is Gombout, zoo seer gepresen, wedervaeren?
Zijn Treur-lot is, nu noch de winckels te bewaeren.
  Hoort naer een ygelijck, wil noyt geen raed versmaen.
Een slecht-hooft kan somwijl oock wel ten goeden raên.

Stort U Apoll' iets in wat Verssen 't mogen wesen,
Loopt die niet soo terstont op alle plaetsen lesen,
Volght zulck geen wilt-zang na die met verwaenden drift
Wilde aen een ygelijck voorlesen sijn Geschrift,
Tot welcken eynde hij stutte al wien hij maer ontmoete,
Ja, liep hem naer op Straet die slechts van verre eens groete
Geen Kerck zoo heyligh aen de Godtheyt toe-gewijd
Die voor het lesen van sijn Verssen was bevrijd.
Ploeyt voor de reden, en wilt zonder tegenspreken
Gedoogen dat een Vriend verbetert uw' gebreken.
Dogh onderwerpt U niet terstont wanneer een Geck
U wilt berispen, want door hooghmoed of gebreck
Van kenniss' sal hij op de schoonste Verssen smallen,
Zoo die niet wel aen sijn verkeerden lust bevallen;
En schoon men wederstaet sijn slechte en ydel klap,
Hij waent sijn geest verlicht met alle wetenschap,
En laet zigh voorstaen dat geen saecke van gewichte
Ja, selfs geen kleenigheyt ontschiet sijn flauw gesichte.
Hun raed is zorgelijck, die daer te veel naer hoort
Meynt dat hij't water mijd en eynd'lingh hij versmoort.
Kiest dan een kender van de Konst om uwe Schriften
Na reden, met beleyd, en wetenschap te siften,
Wiens kloeck doordringende oog brenght alles aen den dagh;
Het geen men duycken wil, en't geen men niet en zagh:
Hij zal den geest van anghst verlossen, en met reden
Verklaringh geven op uw' twijffelachtigheden.
't Is hij die seggen zal hoe dat gij somtijdts kond
Geluckigh uwen drift, zelfs door een nieuwen vond,

Vervolgen, en dus aen de Regels voorgeschreven
Kond door de Konste zelfs, de Konste ruymte geven.
Maer zelden word zulck een volmaeckten vriend ontmoet.
De Rijmers zijn niet al in't oordeel even goet.
Men zagh een Dichter wel sijn Naem in Stadt verbreyden
Die nauw'lijcks konde, Cats, van Vondel, onderscheyden.
  Poëten zeght Boileau leent d'oore aen mijn vermaen.
Wilt gij uw' Dichten doen beminnen? tracht daer aen
De vruchtb're leeringen te geven die genoegen;
Met bondigheyt, vermaeck, en't nuttigh t'saem te voegen.
Een Leser met verstand die schuwt doorgaens, en vlied
Een tijdt-verdrijf, waer in dat hij geen voordeel ziet.
  Dat uwe zeden uytgedruckt in alle uw' wercken
Niet dan een Edelheyt der ziele doen bemercken.
Ick heb geen achtinge voor Schrijvers die't papier
Besmetten met hun Rijm vol eereloosen swier,
Die tot een smaed der Deught hun bitse Galle uytbraecken
En d'ondeught aen het volck beminn'lijck willen maecken.
'k En ben nochtans niet van die geesten die soo licht
De Liefde bannen uyt een Eerbaer Rijm-gedicht,
Die willen het Tonneel van dat cieraet ontblooten,
En een die quynt van Liefde als eygen Beul verstooten:
Schoon somtijdts aen de Liefde ontbreeckt een eerb'ren schijn
Men kan die door beleyd, doen kuys en Eerlijck zijn;
Laet Dido, door gesmeeck AEneas reyse op-schorten,
Ick vloeck haer qualijck doen, en help haer traenen storten.
  'tEenvoudigh Schrift van Deught-beminners quetst geen hert,
Al schoon nochtans door't Vers den zin gekittelt wert:

Die vierigheyt en sal geen hinder-vlammen baeren.
Daerom bemind de Deught, en voedtse om te bewaeren
In uwe ziele, te vergeefs is al de kracht
Van uwen geest, zoo gij daer door geen deught betracht.
Maer de jaloersheyt van gemeene slechte lieden
Behoort men even als uytsinnigheyt te vlieden,
Een goeden Schrijver magh daer me niet zijn besmeurt:
Want zulcks word voor een feyl van mis-verstand gekeurt.
Het is berispelijck naer eygen lof te trachten
Door de verdiensten van een ander te ver-achten.
Die altijd boven sijns gelijck wil sijn gestelt
't Is seker dat hij naer een anders neer-laegh helt.
Daerom ach! laet ons noyt geen laffe schalckheyt plegen,
Noch tot geen Eere gaen door schandelijcke wegen.
Laet oock de Konst niet zijn uw' eeuw'ge besigheyt,
Besoeckt uw' Vrienden als een Man van goed beleydt,
't Is weynigh datmen heeft een lof b'ren Boeck geschreven
Men moet oock konnen met de Menschen zijn en leven.
Laet d'Eere uw Ooghwit zijn, en dat noyt het begin
Van een verheven Schrift steunt op een slaefs gewin;
'k Weet dat een Ed'len Geest magh zonder zigh te schaemen
Vergeldingh van sijn werck genieten na betaemen;
Maer onverdragelijck is zulck een Letter-held
Die walght van Eere en Lof, en dorstigh naer het gelt
Zigh laet als slaef, door Boeck-verkoopers solde ont-ed'len,
En maeckt van Hemel-konst een Ambacht naest aen bed'len.
Voor dat de reden door de spraeck ge-openbaert
De Menschen onder-richte, en Wetten heeft verklaert,

Een yder volghde de Natuer gelijck de Dieren
Die tot hun onderhoud verdeelt door Bosschen swieren.
De sterckheyt hielt de plaets van't Recht, de moorderij
Wierd goddeloos gepleeght, en was van straffe vrij.
Maer't redeneren vol betoverende krachten
Wist eyndelingh den aert, en wreedtheyt te versachten:
Trock eerst het wilde Volck bij een in't woeste Veld:
Besloot de Steden zelfs met Mueren voor geweldt:
Verschrickte door't gezicht der straff de dertelheden,
En ondersteunde door de wetten de goe zeden.
Men zeght dat een zoo wel-geschickheyt was de vrucht
Van d'eerste Verssen, daer van komt dat groot gerucht
Door gansch de Werelt, dat Orphaeus spel en singen
De wreedtste Dieren tot zachtmoedigheyt kond bringen:
Dat op het maet-geklanck van Amphion, het steen
Van Thebens muer, zigh zelfs beweeghde en voeghde op een
De Konst in haer begin wrocht zulcke wonderheden.
d'Orakels hoorde men daer naer in Vers ontleden.
Apoll' verhief sijn toorn aen't Af-godist Altaer
In Verssen, door de borst van eenen wigghelaer.
Zeer haest herleefden d'oude en af-gestorven Helden
Homerus baerde moed met hun bedrijf te melden.
En Isiode ziende allom de velden woest
Verweckte 't Land-volck door sijn Verssen tot den Oeust.
Duyst ruchb're Schriften zijn door hulp van't Vers als monden
Die wetenschappen aen den stervelingh verkonden,
Het Vers is Leydsman waer door dat het wijs gedacht
Der kloeckste geesten word langhs d'oore in't hert gebracht.

De Griecken danckbaer voor zulcke ongemeene jonsten
Ver-eerden niet alleen de Musen door hun Konsten,
Maer hebben in hun Land, gelijck 't geschied-boeck zeght,
Tot hunder eere allom Altaeren op-gerecht.
Parnass heeft vele van sijn Edelheyt verloren
Zoo haest als Mijdas met de Gelt-zucht wiert geboren:
De Geesten van dien damp benevelt, hebben met
On-nutte dertelheyt, om winst, hun Schrift besmet.
Daer quaemen aen den dagh bij duysent Wan-gedrochten
Door zulcke Schrijvers, die maer woorden-klanck verkochten.
Vergeefs word van Apoll' een rijcken loon verwacht.
Is't dat het goudt op U heeft onverwinb're kracht
Den Hijpocrene vloed die zal u niet gelijcken;
Ten is geen Ghanges die met goud-zand kan ver-rijcken.
Apollo geeft maer aen sijn Schrijvers tot een loon,
G'lijck Mars voor d'Helden-daed, een Naem en Lauwer-kroon.
Maer zal-men zeggen, de behoeftige Poëten
Verhongert, konnen van geen hout of steenen eten;
Een Schrijver die door noodt gedwongen even sterck
Moet daegh'lijckx besigh zijn met eenigh lastigh werck
En 's avondts nauwelijckx aen eten kan geraecken,
Die kan niet veel van't zoet der Hijpocrene smaecken.
Horatius had al sijn nood-druft, en hij was
Dus vrij van sorge, niet belemmert op Parnass'.
't Is waer, zeght Despreaux, maer zulcke zijnder zelden
Te vinden onder ons, dewijl het Konst-vergelden
Door Prince mildheyt is gemeen in Vranckerijck.
Zoo spreeckt dien Gunstelingh van Koningh Lodewijck,

Om welckers grootsheyt gansch de werelt door t'ontdecken
En alle Schrijvers tot sijn Lof-sangh op te wecken
Zeght, Musen, speelt sijn Lof uw' voesterlingen voor,
Zijn naem verdient meer dan't Gesangh van uwe Koor,
Dat dan voor hem, Corneille ernemende sijn yver
Noch eens Corneille zij, dien kloecken Cid Beschrijver.
Dat oock Racine, doen hij nieuwigheden teelt,
Zijn Helden af-maelt na dat Koninghlijcke Beeld.
Dat Segras, sijnen Lof laet hooren langhs de weyden.
En't op-schrift over al sijn luyster gaet verbreyden.
  Maer wat geluckigen Poët zal aen den Rhijn
Hem volgende in den krijgh, Homerus weêr-ga zijn
Om de grootdadigheyt van zijn bedrijf te zingen?
Wat over-vlieger zal hem volgen in't bespringen
En over-meesteren van Holland? dat bevreest,
En moedeloos, in zulck een Oorelooghs tempeest
Al bevende, vol schrick zigh dompelt in de baeren,
Om door die middelen t'ontkomen de gevaeren.
  Terwijl ick spreeck, roept U een nieuwe zege-stof
Na d'Alpes-bergen, om te galmen sijnen Lof;
Salins, en Dole beyde omhelsen reets sijn wetten,
Schoon gansch Europa wou sijn zege-vaert beletten.
  Dus om te rômen op sijn moed, beleyd, en macht,
Poëten wie gij zijt verdobbelt uwe kracht.
Voor mij die noyt Parnass' beklom tot op de kruyne,
Al durf ick d'hand niet slaen aen d'Helden-lof-bazuyne,
Gij zult mij evenwel in't Veld van Eeren zien,
Om U te moedigen, en daer het kan geschien

De Lessen t'offeren die'k van Parnassus brochte,
Als ick Horatius, en Despreaux besochte:
U ondersteunen, en van verre als met der hand
Aenwijsende de kroon, en prijs van het verstand.
Maer staet mij toe, dat ick zoodanighlijck genegen
Uw' ruchtbaer Schriften magh getrauw'lijck overwegen,
Ick scheyde somtijdts 't valsch van het oprechte goudt,
Ben ick in't hekelen der groeve feylen stoudt
't Is veeltijdts noodigh. Dogh 't is waer 'k heb om te laecken
Meer drift, als wetenschap om selve wel te maecken.

F i n i s .

Vidit & Approbavit

J. Verslype. Archidiac. Brug. Lib. Censor.